

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. november 26.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0170 (COD)

10008/20
ADD 1

GAF 35
FIN 520
CODEC 705

TERVEZET – A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács álláspontja első olvasatban a 883/2013/EU, Euratom rendeletnek az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az Európai Csalás Elleni Hivatal vizsgálatai hatékonysága tekintetében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadása céljából
– Tervezet – A Tanács indokolása

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2018. május 23-án benyújtotta az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom rendeletnek (OLAF-rendelet) az Európai Ügyészséggel való együttműködés és az OLAF vizsgálatainak hatékonysága tekintetében történő módosításáról szóló javaslatot. A javaslat az EUMSZ 325. cikkén alapul (rendes jogalkotási eljárás).
2. A Számvevőszék 2018. november 15-én nyilvánított véleményét (8/2018)¹.
3. Az Európai Parlament a 2019. április 16-i plenáris ülésén jogalkotási állásfoglalást fogadott el az első olvasatban kialakított álláspontjáról². Ez az állásfoglalás 140 módosítást tartalmaz, alapja pedig a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentése, valamint a Jogi Bizottság és az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleménye.
4. A csalás elleni küzdelemmel foglalkozó munkacsoport 2018 júniusa és 2019 májusa között számos ülésen tárgyalt a javaslatról. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2019. június 12-én elfogadta az Európai Parlamenttel folytatandó tárgyalások megkezdésére vonatkozó megbízást³.
5. 2019 novemberétől kezdve több szakmai egyeztetésre is sor került az Európai Parlamenttel, mind személyesen, mind virtuális formában, és ezek során számos kérdést sikerült rendezni. A június 26-i politikai háromoldalú egyeztetés során megállapodás született a kompromisszumos szövegekről és az elvi kérdésekről, majd a júliusban tartott szakmai egyeztetések során tovább finomodtak a részletek.
6. Az Állandó Képviselők Bizottsága a 2020. szeptember 30-i ülésén jóváhagyta a végső kompromisszumos szöveget⁴.

¹ HL C 42., 2019.2.1., 1. o.

² 8570/19.

³ 10095/19.

⁴ 11108/20 + ADD 1 + COR 1.

II. CÉL

7. E javaslat elsődleges célja az OLAF-rendelet kiigazítása az OLAF és az Európai Ügyészség közötti zökkenőmentes együttműködés biztosítása érdekében, mely utóbbi a tervek szerint 2021 elején kezdi meg működését. A javaslat célja ezen túlmenően az, hogy orvosolja az OLAF vizsgálatainak hatékonyságát hátráltató főbb hiányosságokat, mint például a bankszámla-tranzakciókhoz való hozzáférés hiányát, az OLAF jelentéseinek és ajánlásainak a nemzeti eljárások keretében való elfogadhatóságának hiányát, továbbá hogy tisztázzon bizonyos eljárási rendelkezéseket.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN ELFOGADOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. Eljárási keret

8. Az Európai Parlament és a Tanács tárgyalásokat folytatott annak érdekében, hogy megállapodást lehessen elérni a Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának szakaszában („korai második olvasatbeli megállapodás”). A Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának szövege tükrözi a két társjogalkotó által – a Bizottság támogatásával – elfogadott kompromisszumos csomagot.

B. A főbb változtatások összefoglalása

9. A főbb változtatások a következőképpen összegezhetők:
 - Magántulajdonban lévő eszközök (3. cikk (5) bekezdés és 4. cikk. (2) bekezdés a) pont): a megfelelő jogi biztosítékok mellett az OLAF számára engedélyezett lesz, hogy magántulajdonban lévő eszközökhöz hozzáférjen olyan mértékben, mint amilyen mértékben azokat munkavégzésre használják, valamint a nemzeti vizsgálati hatóságokkal megegyező mértékben, amennyiben külső vizsgálatokról van szó; a belső vizsgálatokat illetően az érintett intézmények, szervek és hivatalok által elfogadott határozatokra utal a szöveg;

- Hozzáférés a bankszámla-tranzakciókhoz (7. cikk (3), (3a) és (3b) bekezdés): a kompromisszumos megfogalmazás értelmében az OLAF hozzáférési jogai a bankszámlákhoz hozzáféréssel rendelkező nemzeti vizsgálati hatóságok hozzáférési jogaival megegyezőkre korlátozódnak;
- Az eljárási garanciák ellenőre (9a. és 9b. cikk): megállapodás született egy olyan független tisztségről, amely szervezetileg a Felügyelő Bizottsághoz tartozik; az ellenőr feladatköre kiterjed az OLAF vizsgálataira alkalmazandó szabályokra is, különös tekintettel az eljárási követelményekre és az alapvető jogokra; az ellenőr ajánlásokat adhat ki az OLAF főigazgatója részére;
- Hozzáférés az OLAF jelentéseihez (10. cikk (3b) bekezdés): az érintett személy hozzáférést kérhet az OLAF végleges jelentéséhez, azzal a feltétellel, hogy az azt követően indítandó nemzeti eljárást lefolytató illetékes nemzeti hatóságok 12 hónapon belül kifejezett hozzájárulásukat adják ehhez;
- A bizonyítékok elfogadhatósága (11. cikk): javult az OLAF jelentéseinek közigazgatási eljárásokban bizonyítékként való elfogadhatósága, valamint az OLAF-fal az elfogadhatósággal kapcsolatban felmerült kérdésekről folytatott kommunikáció;
- Az OLAF vizsgálataira vonatkozó szigorúbb eljárási szabályok az Európai Ügyészség számára nyújtott támogatás keretében (12e. cikk (3) bekezdés): az OLAF Felügyelő Bizottságának véleménye alapján az Európai Parlament azt kérte, hogy az OLAF a bűnügyi nyomozások során alkalmazott eljárási szabályokkal egyenértékű eljárási szabályokat alkalmazzon, így védve a begyűjtött bizonyítékoknak a vizsgálatot követően indítandó büntetőeljárásokban való elfogadhatóságát; az elért kompromisszum arra kötelezi az Európai Ügyészséget, hogy – az OLAF megbízatásának kibővítése nélkül – szorosan működjön együtt az OLAF-fal az eljárási szabályok betartásának biztosítása érdekében;

- Az OLAF és az Európai Ügyészség közötti együttműködés (12b–12g. cikk): az elért kompromisszum értelmében az OLAF csak akkor végezhet kiegészítő vizsgálatokat, ha az Európai Ügyészség ehhez hozzájárulását adja; az Európai Ügyészségnek minden esetben nyilatkoznia kell, azonban nem köteles indokolni az OLAF felé, hogy miért emel kifogást;
- Felügyelő Bizottság (15. cikk): a kompromisszumos szöveg immár szabályozza a Felügyelő Bizottságnak az OLAF ügyirataihoz való hozzáférését, lezárva ezzel a két szerv között régóta fennálló vitát;
- A tagállami hatóságoknak a vizsgálatot követő jelentéstétele az OLAF számára (11. és 16. cikk): az elvégzett módosítás nyomán az OLAF jobban nyomon tudja követni az ügyeit és hatékonyabban fel tudja tárni a hiányosságokat.

IV. ÖSSZEGRZÉS

10. A Tanács első olvasatban elfogadott álláspontja tükrözi a Tanács és az Európai Parlament közötti tárgyalások során – a Bizottság közreműködésével – kialakított méltányos és kiegyensúlyozott kompromisszumot. Számos vitás kérdést sikerült megoldani, figyelembe véve az uniós tagállamok nemzeti büntetőeljárásai és vizsgálati rendszerei között fennálló különbségekhez kötődő rendkívül érzékeny kérdéseket. Az OLAF-rendelet módosításának mindkét célja teljesült: az OLAF és az Európai Ügyészség közötti eredményes együttműködés biztosítása, valamint több eljárási elem megerősítése annak érdekében, hogy az OLAF hatékonyabban folytathassa le vizsgálatait.